

Bemærkninger til forslaget

A. Generelle bemærkninger

Regeringen fremlagde den 4. februar 1982 en redegørelse til folketinget om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Med det mål, at alle unge fra 1. januar 1984 skal gives et tilbud om enten uddannelse eller beskæftigelse, skitseredes i redegørelsen en indsats i tre faser.

Først tilvejebringes forudsætningerne for en ungdomsgaranti gennem en udbygning af rammerne for de uddannelsesmæssige og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Til opfyldelse heraf fremlagde regeringen en række forslag for folketinget den 31. marts i år.

Dernæst lægges hovedprincipperne for den nærmere udformning af ungdomsgarantien frem for folketinget i form af et forslag til folketingsbeslutning om ungdomsgaranti for i forbindelse hermed at give folketinget lejlighed til at drøfte centrale spørgsmål i udformningen af en garanti.

Med udgangspunkt i folketingets forhandlinger om nærværende beslutningsforslag vil regeringen herefter indlede drøftelser med de kommunale organisationer og arbejdsmarkedets parter. I disse drøftelser vil indgå erfaringerne fra de eksisterende ungdomsgarantiforsøg, der samtidig vil blive nøje vurderet. Sigtet er hurtigst muligt i folketingsåret 1982-83 at fremlægge et forslag til lov om en landsdækkende ungdomsgaranti, der sikrer alle unge tilbud om uddannelse eller beskæftigelse med virkning fra 1. januar 1984.

Ungdomsgarantiforsøgene i Århus og Storstrøms amtskommuner blev påbegyndt i oktober 1980 i en bestræbelse på at opprioritere indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden og gøre den mere uddannelsesorienteret. Forsøgene vurderes af en række forskere inden for rammerne af et samlet program. Den endelige rapportering forventes afsluttet i august 1982, hvorefter resultaterne og vurderingen heraf vil kunne indgå i overvejelserne om forslaget til lov om ungdomsgaranti.

B. Bemærkninger om centrale spørgsmål i udformningen af en ungdomsgaranti pr. 1. januar 1984

1. Ungdomsgarantiens karakter

Ungdomsgarantien skal fungere på to niveauer. For det første skal det med de fornødne initiativer sikres, at der kan garanteres samtlige unge et tilbud om uddannelse, en uddannelsesgaranti. Denne opprioritering af uddannelsessigtet ligger i forlængelse af folketingsbeslutningen af 4. juni 1980 om ungdomsuddannelserne og viderefører og forstærker dermed regeringens hidtidige indsats på dette område. De hidtidige erfaringer fra forsøgene med ungdomsgaranti peger på et kapacitetsproblem særlig på uddannelsessiden, som bør indgå i overvejelserne vedrørende ungdomsgarantien.

For det andet skal ungdomsgarantien fungere som et sikkerhedsnet under det ordinære uddannelsessystem og det almindelige arbejdsmarked. Formålet er at give den vanskeligst stillede gruppe unge, der ellers ville glide ud i langvarig ledighed, et garantitilbud, således at de kommer ind i et kompetencegivende uddannelsesforløb eller i beskæftigelse.

Det ordinære uddannelsessystem og arbejdsmarkedet har hidtil ikke kunnet opsuge alle unge. Ved en generel forøgelse af uddannelseskapaciteten og beskæftigelsesmulighederne f. eks. gennem jobkabelsforslaget vil en stor del af de unge kunne gå igang med en uddannelse eller få et job.

Det gælder først og fremmest de unge, som hidtil under mere normale omstændigheder har klaret overgangen til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet uden problemer.

For de øvrige unge er der imidlertid i den nuværende situation vanskeligheder, som ikke umiddelbart lader sig afhjælpe uden en aktiv indsats.

For denne gruppe af vanskeligst stillede unge, der ofte også er skoletrætte – kræves nogle tilbud, som ikke i dag rummes indenfor det ordinære system. Typisk vil det dreje sig om en eller anden form for kombination af uddannelse og arbejde.